

**BREF OCH SKRIFVELSER AF OCH TILL CARL
VON LINNÉ MED UNDERSTÖD AF SVENSKA
STATEN UTGIFNA AF UPPSALA UNIVERSITET.
FÖRSTA AFDELNINGEN. DEL VII. BREF TILL OCH
FRAN SVENSKA ENSKILDA PERSONER KALM-
LAXMAN. UTGIFNA OCH MED UPPLYSANDE
NOTER FÖRSEDDA**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649387410

Bref och skrivelser af och till Carl von Linné med understöd af Svenska staten utgifna af Uppsala universitet. Första afdelningen. Del VII. Bref till och från svenska enskilda personer kalm-laxman. Utgifna och med upplysande noter försedda by J. M. Hulth

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

J. M. HULTH

**BREF OCH SKRIFVELSER AF OCH TILL CARL
VON LINNÉ MED UNDERSTÖD AF SVENSKA
STATEN UTGIFNA AF UPPSALA UNIVERSITET.
FÖRSTA AFDELNINGEN. DEL VII. BREF TILL OCH
FRAN SVENSKA ENSKILDA PERSONER KALM-
LAXMAN. UTGIFNA OCH MED UPPLYSANDE
NOTER FÖRSEDDA**

TOC

QH
47
48
V. 8

PS-8-51

UPPSALA 1922

ALMQVIST & WIKSELES BOKTRYCKERI-A.-B.

2113

Det har tyvärr dröjt fem år med utgifvandet af en ny del af Linnés brevväxling. Den sista (Afd. I: D. 7) utkom nämligen 1917. Hufvudorsaken till dröjsmålet har varit utgifvarens af tjänstearbetet strängt upptagna tid.

Vid utgifvandet af denna del har jag haft förmånen af välvillig hjälp med råd och upplysningar af åtskilliga personer, bland hvilka jag särskildt vill omnämna professorerna O. VON FRIESEN, E. LÖNNBERG och R. SERNANDER, docenten Å. HOLMÄCK, f. d. rektor C. A. BRÖLÉN, med. doktor K. HEDBOM, förste bibliotekarierna A. GRAPE och A. NELSON samt andre bibliotekarien A. B. CARLSSON. PROFESSOR VON FRIESEN har varit vänlig meddela de ordförklaringar utgifvaren ansett nödiga.

Uppsala i September 1922.

J. M. Hulth.

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

INNEHÅLL.

Bref till och från nedanstående:

Kalm, Pehr	1
Kalmeter, Johan Olof	118
Kjörning, Georg von	120
Klincowström, Johan Mauritz	121
Krüger, Samuel Gottlieb	132
Kähler, Märten	132
Lagerberg, Anna Christina	158
Lagerström, Magnus	159
Laxman, Erik	178

KALM, PEHR.

Född 1716 i Ångermanland af finländska föräldrar, som flytt dit undan ryssarna, student i Åbo 1735, där han af prof. JOHAN BROWALLIUS intresserades för naturvetenskaplig forskning och där han i hofrättsrådet STEN CARL BJELKE fann en inflytelserik beskyddare och mecenat. I Dec. 1740 inskrefs han som student i Upsala och blef en af Linnés första och mest lofvande lärjungar. Bjelke bekostade flera resor för honom i Sverige, Finland och Ryssland och genom Bjelkes och Linnés kraftiga initiativ blef Kalm 1747 i stånd att företaga en resa till Norra Amerika, där han uppehöll sig Sept. 1748—Febr. 1751. Redan 1747 blef han utnämnd till innehafvare af en nyinrättad professur i naturalhistoria och ekonomi vid universitetet i Åbo, där han efter sin återkomst från Amerika sedan oafbrutet verkade till sin död 1779.

1584.

Högädle och wittberönde Herr Doctor och Professor,
Höggunstige Gynnare.

Hos Högädle Herr Professoren hade iag långo för detta bort aflägga min skyldighet och wördnad, hälst som iag ej allenast har at tilskrifwa Högädle Herr Professoren den Kundskap iag uti Historia naturali inhämtadt, utan at iag ock blifwit med långt större önhet och sorgfällighet underwist, än alla andra; men som iag ei tyeht mig härtils haft de saker, som warit wärde, at i ödmukhet nämna om för Högädle Herr Professoren, så har iag altid wäntat tils iag kunde få något bättre. Och har iag nu härmed den åhran, at i ödmukhet gifwa wid handen hwad iag profiterat, i synnerhet hwad iag funnit i Botanicis.

Efter Herr Professorens Methodo har iag satt upp en Catalogue på de örter iag haft mig bekante at wäxa i Swerige, samt lämnat rum emellan, om några andra skulle träffas. Så snart iag funnit någon ört, har iag satt bredwid, at den äfwen finnes i Bohus lähn, samt stället: och har iag sälunda redan fått en anseelig hop. Har iag funnit någon ny, så har iag infört den på sit ställe.

Desutom har jag hållit en dagelig Journal om hwad jag uti Historia Naturali etc. observerat.

De rarare örter jag funnit, äro desse:

Ligustrum. om jag ei bedrar mig, så växer den här på åtskilliga öar uti steniga backarne i ganska stor ymnighet. En descriptionem. at den hör til *Diandria monogynia corollis æqualibus* är så wist, som amen är i *Kyrekian*, emedan jag examinerat öfwer hundrade blomster och funnit dem stämma in'. . .

Buskarne woro 4 ål. 6. quarter höga.

men nu kommer jag til en ört, som grämmer mig mer än alla andra, det är

Alchemilla foliis digitatis. Fl. Lapp 67°. denna växte på Kosterö emellan 2da berg i någon ymnighet; ehuruwäl den hålles för en fiällört, så war rummet, der hon växte, ei öfwer en famn högre än siewa hafs wattubrynet. jag inlade en stor myckenhet; jag tog ock en stor tufwa, at föra med mig, men olycka öfwer olycka, den blef glömd och ei af mig erhindrad, för än jag war några mihl från orten jag tog henne.

Anagallis foliis ovatis. H. Cl. 52: 1. växer här mångenstäds.

Convolvulus foliis sagittatis, postice truncatis. växer här ock täml.

Lonicera floribus capitatis terminatricibus, foliis omnibus distinctis. finnes på holmarna ymnigt.

Solanum, af den har jag 3. species, neml. 2, som nämnas i *Horto Clifortiano*, och ännu et annat.

Chenopodium. foliis subulatis superne planis, subtus convexis. växer wid stränder.

Statice caule nudo ramoso. *Limonium marit. maius.* C. B. växer copiose på en holm, en par stenkast härifrån. blomman är blå.

Erica H. Cl. 148: 8. växer här ymnigt^o.

Sedum. af det har jag fått 4. Species de mig bekante inberäknade.

Rubus caule aculeato, foliis ternatis ac quinatis. H. Cl. Sp. 1. af den kunde jag föra några skeps laster härifrån.

Geum. af det måste jag nödwändigt fått et nytt species, utom dem, som nämnas i *Horto Clifort.*

Euphorbia. af denne har jag ock fått et species, som säkert är *Euphorbia*, och växer här ymnigt^o.

Thalictrum. af denne har jag ock et obekant species. jag tror det blir *thalictrum.* den ser rolig ut, egentel. situs seminum, som sittia nuda, och som viri cornuti på alla sidor.

Cochlearia foliis radicalibus subrotundis, caulinis oblongis sinuatis. Med frön af denne kunde jag förse alla apotheker i Sverige.

Cranbe foliis cordatis crispis carnosis. den fins här i större ymnighet, än kåhl fins i alla Upsala Kåhlgårdar tilhopa.

Pisum stipulis integerrimis. *Pisum marinum.* Rai. fins här något. jag har gjordt goda måhl af den, så grön[a] och färska dess ärter äro, och mått alt för braf deraf.

Några andra små Creatur kunde jag ock ännu föra fram, men måste sluta för denna gången.